

Nr 60.

Godkänd av första kammaren den 25 februari 1940.

Godkänd av andra kammaren den 25 februari 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med hemställan om riksdagens samtycke till meddelande av förordnande jämlikt 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

(Bankoutskottets utlåtande nr 4.)

Till Konungen.

Under återopande av bankoutskottets av riksdagen godkända utlåtande nr 4, varav tryckt exemplar härvid fogas, får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till propositionen nr 78, samtyckt till att Konungen, i huvudsaklig överensstämmelse med vid statsrådsprotokollet över finansärenden för den 23 februari 1940 fogade förslag till valutaförordning och instruktion för riksbankens valutakontor, meddelar förordnande som avses i 1 § valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350).

Stockholm den 25 februari 1940.

Med undersätlig vördnad.

Nr 61.

Godkänd av första kammaren den 28 februari 1940.

Godkänd av andra kammaren den 28 februari 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till anordnande av skolbarnsbespisning jämte en i ämnet väckt motion.

(Statsutskottets utlåtande nr 37.)

Till Konungen.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1940/41 har Kungl. Maj:t (punkt 152, åttonde huvudtiteln, av det vid propositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden

för den 4 januari 1940) föreslagit riksdagen att till Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft motionen II: 107, vari hemställts, jämte annat, att riksdagen ville anhålla hos Kungl. Maj:t att fördelningen av statsbidrag till förevarande verksamhet måtte företagas vid sådan tidpunkt, att kommunerna ägde kännedom om fördelningen i fråga, när skolornas läsår toge sin början.

Till stöd för det i motionen gjorda yrkandet om åtgärder för åstadkommande av statsbidragfördelning vid en tidigare tidpunkt har anförts:

Skoldistriktet vållas olägenhet, på grund av att fördelningen av statsbidrag till skolbarnsbespisningsverksamheten vanligen sker vid sen tidpunkt. I kommuner, som tyngas av hårt skattetryck och som befinna sig i ekonomiskt svårt läge, är det ofta omöjligt att taga ståndpunkt till frågan om skolbarnsbespisningens ordnande, förrän visshet har erhållits, att statsbidrag beviljats för ändamålet. När fördelningen av statsbidraget då sker först vid årsskiftet, har hela höstterminen hunnit förflyta. Det kan då inträffa, att kommuner med hänsyn till det trängande anslagsbehovet tilldelas ett så stort belopp, att detta inte hinner nyttiggöras under återstående vårtermin utan en del av anslaget måste återlämnas. Att kommuner — och det gäller de som ha det svårast ekonomiskt — på detta sätt skola åsamkas olägenheter, torde emellertid inte ha varit statsmakternas mening.

Det vore därför önskvärt, om fördelningen av statsbidraget för här berörda ändamål kunde ske så tidigt, att kommunerna redan vid läsårets början erhöle kännedom om statsbidragets storlek och sedan kunde med klarhet om ekonomiska förutsättningar förlägga bespisningsverksamheten till den tid av läsåret, som är mest ändamålsenlig. I vissa trakter, såsom i skogsbygdskommunerna, där försörjningsmöjligheterna kunna vara mest bekymmersamma under senhösten, kan det för skoldistriktet vara lämpligt att ordna skolbarnsbespisning även under någon del av höstterminen.

Med hänsyn till att — såsom departementschefen framhållit — vissa reservationer från tidigare budgetår kunna förväntas stå till förfogande vid utdelningen av statsbidrag för budgetåret 1940/41 har riksdagen icke funnit anledning föreligga att besluta större medelsanvisning än den av Kungl. Maj:t föreslagna.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot de grunder för anslaget användning, som departementschefen förordat. Med anledning av departementschefens uttalande, att det torde böra övervägas om icke länsstyrelserna böra erhålla rätt att, utan föregående medgivande av Kungl. Maj:t, meddela beslut om statsbidrag även i sådana fall, då icke samtliga barn vid vederbörande skola bli i tillfälle att deltaga i bespisningen, vill riksdagen ifrågasätta huruvida en dylik decentralisering kan medföra så påtagliga fördelar att dessa uppväga en möjligen uppkommande oenhetlighet i tillämpningen av förevarande ärenden.

Beträffande det i motionen II: 107 framställda yrkandet med avseende å tidpunkten för fördelningen av statsbidraget får riksdagen erinra om att de hitintills utfärdade kungörelserna angående statsbidrag till skolbarnsbespisning hava ägt giltighet för ett läsår i sänder. Bestämmelserna angående ansökningsförfarandet hava därvid såvitt angår tid för ansökningars ingivande m. m. lämpats efter den dag, då kungörelsen utfärdats. Enligt kungörelsen den 28 maj 1937, nr 267, vilken utkom från trycket den 1 juni 1937, hade sålunda

skoldistrikt, som önskade komma i åtnjutande av statsbidrag, att före den 25 juni 1937 till vederbörande länsstyrelse ingiva ansökning därom, varefter länsstyrelsen hade att, efter hörande av förste provinsialläkaren och vederbörande folkskolinspektör, före utgången av juli månad 1937 överlämna inkomna ansökningar till Kungl. Maj:t med förslag om det belopp, som ansåges böra ställas till länsstyrelsens förfogande till statsbidrag för skolbarnsbespisning inom länet. Enligt kungörelsen den 10 juni 1938, nr 244, utkommen från trycket den 14 samma månad, voro motsvarande tider för ansökningarnas ingivande till länsstyrelsen och överlämnande till Kungl. Maj:t den 10 juli 1938 respektive den 10 augusti 1938. I kungörelsen den 12 maj 1939, nr 170, utkommen från trycket den 23 maj 1939, fastställdes motsvarande tidpunkter till den 20 juni respektive den 20 juli 1939.

Riksdagen finner att övertygande skäl blivit anförda för att Kungl. Maj:ts beslut angående fördelningen av statsbidraget meddelas i så god tid att det kan föreligga före ingången av nästinstundande hösttermin. För ernående av detta syfte torde ovan angivna tidpunkter böra väsentligen framflyttas. Riksdagen utgår ifrån att Kungl. Maj:t beaktar detta önskemål och vidtager åtgärder för dess realiserande. För att möjliggöra detta har riksdagen ansett sig böra redan nu avlåta skrivelse rörande förevarande spörsmål. I detta sammanhang får riksdagen vidare framhålla, att, så vitt riksdagen kan bedöma, statsbidragsbestämmelserna lämpligen torde kunna fastställas att gälla tills vidare, varigenom olägenheterna med växlande tidpunkter för ansökningars ingivande och yttrandens avgivande för framtiden elimineras.

Med åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Folkskolor m. m.: Bidrag till anordnande av skolbarnsbespisning* för budgetåret 1940/41 under åttonde huvudtiteln anvisat ett reservationsanslag av 400,000 kronor.

Stockholm den 28 februari 1940.

Med undersätlig vördnad.
